

DRAPPELUL

ziar independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

200.—

an banci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRATIÎ:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-94
Timișoara, Str. Eugen de Savoya Nr. 6.

14 AUGUST 1939

Șicane...

La 14 August 1939, s'au împlinit 23 de ani dela desrobirea fraților din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. La această dată a scos la lumina România Mică cu însuși titlu pentru a realiza visul de a uni românii". In această mare și durabilă luptă pentru desrobirea și libertatea valabililor de pretutindea, au curs valuri de sânge, au stins sute de mii de vietini și bătrâni, deci a fost în istoria neamului românesc, care înseamnă libertatea românilor, ne aduce aminte a ne ingenuchea cu merenile în fața celor atâtea sute de mii de morminte ce au deschis acum 23 de ani pentru eroii noștri căzuți pentru întregirea Neamului.

Și de câte ori hotarele noastre veșnice vor fi în primele, ne vom aduce aminte de data de mai sus, care ne va însufleți și ne va pune mâna în mână pentru apărarea lor, fiindcă altfel am fi uitat și am îngădui memoria eroilor.

Dar unii conlocuitori — ca și se bucură de ospitalitatea, indulgența și toleranța noastră — să nu confunde situația lor la noi în țară, pentru a nu profana amintirea eroilor, deoarece acești eroi

n'au luptat ca azi, unii nepoțiti să ne privească peste umăr și să nu provoace pierderea răbdării noastre, deoarece paharul răbdării este aproape plin.

Tot la 14 August s'a împlinit un an dela aplicarea reformei administrative, care a adus roade frumoase până în prezent, și dela instalarea Rezidențelor Regale.

Ritmul inaugurat de M. S. Regele Carol al II-lea, a fost factorul neobosit și hotărâtor, care a zidit temelia noii așezări politice, precum și Noulă Constituții și aplicarea reformei administrative actuale, fiind secundat de d. prim ministru Armand Călinescu.

Cum a conceput d. prim ministru această operă, reiese din cuvântarea d-sale, rostită cu prilejul instalării d-lui Rezident Regal al Ținutului Suceava, când a spus:

„Prin reforma din temelii a administrației, noi am înălțat tot ceea ce stânjenia dezvoltarea inițiativelor și a însușirilor locale, căci propășirea unei țări este asigurată atunci, când creația și îndrumarea puterii centrale este ajutată de contribuția însuflețită a forțelor vii din fiecare Ținut”.

După timp de un an — de-

la așezarea noii reforme administrative — să arătăm roadele operei de descentralizare, ar fi inutil, deoarece toate zările le-au comentat deja în mod suficient, așa că noi ne vom mărgini, arătând pe scurt activitatea desfășurată în Ținutul Timiș, de către Excelența Sa dr. Alexandru Marta, rezident regal, cu colaborarea d-lui dr. Gheorghe Ciupe, secretarul general al Ținutului.

S'a lucrat timp de un an, și se va mai lucra în viitor cu răvnă și cinste pentru ridicarea acestui frumos colț de țară, pentru progresul populației și dezvoltarea satelor și orașelor, despre care fapt se poate convinge ori care ce tăiean.

Spre binele populației în Ținutul Timiș, peste tot se ridică școli noi, se clădesc biserici, se înființează cămine culturale, se fac drumuri și șosele, se construiesc poduri, se sapă fântâni, se fac plantații și împăduriri, se îmbogățește inventarul țărânului cu articole agricole moderne, etc.

Iată opera unei țări mari, fericite, bazată pe o nouă reformă administrativă.

VASILE I. OSTOIA

In vremea din urmă, se profilează la frontieră șicane din partea vecinilor noștri Unguri!

Importanța acestor șicane, nu consistă în nimic altceva în afară de toleranța și profunda omenie ce-am arătat-o în toate vremile vecinilor noștri și mai mult, chiar, minorităților dela noi

Iar îngăduința noastră, e trist că aduce asemenea răspuns: sânge vărsat!

Însă, răbdarea scoasă din fire va răscoli și pământul; accusta să se

facă știută la toți vecinii întăritați de umbre.

Așteptăm încă desfășurarea acestor mișcări șicane, avertizând: NICI ASEMENEA FAPTE NU RĂMAN NERĂSPALITE.

Când răbdarea Românilui ajunge la capăt, nu așteaptă semnalul de sus în jos, ci pornește mai înfuriat de jos în sus.

Românul întodeauna a știut să-și facă dreptate, apărându-și patria.

PANE GEORGE PAJȘTE

Un an dela aplicarea reformei administrative

S'a împlinit un an dela aplicarea noii reforme administrative și instalarea rezidențelor regali. In ziua aceasta, desigur, se va face bilanțul tuturor rezultatelor ce decurg din așezarea gospodărească și se vor inventaria în amănunțime înfăptuirile pe teren aparținând noii concepții bugetare.

Vrând, nevrând, va trebui să se folosească unele comarații, deoarece numai în lumina lor ne vom putea da seama exact de roadele culse în ziua aniversării. Astfel, nimeni nu va putea tăgădui, că vreme de 19 ani țara a trăit într'un permanent provizorat. In acest timp am avut cinci reforme, nici una în stare să aducă până la capăt un sistem de organizare și nici una dintre ele capabilă a stabili o viață gospodărească conformă cu realitățile statului modern și aspirațiile obștești. Așezarea din anul trecut are în primul rând proprietatea de a fi pus efectiv în practică principiul descentralizării, stimulând inițiativele locale și înălțurând birocrațismul în care se împotmolea viața de stat. Ținutul este o cucerire modernă în alcătuirea societăților evoluate, iar experiența de un an a dovedit nu numai buna intențiune a legiuitorului, ci deopotrivă, o verificare practică pe teren a ideilor călăuzitoare.

Se cuvine apoi, să amintim spiritul creator probat de rezidențele regale în toate sectoarele vieții naționale. Investițiile au sporit pretutindeni cu 40 la sută și echilibrul bugetar a ajuns pentru prima dată realitate. O adunare sumară de cifre ne demonstrează, că numai în zece luni patrimoniul public al țării a crescut cu peste un miliard lei, în cele mai pozitive opere, cum sunt: înzestrarea orașelor și a satelor, asistența medicală și socială, modernizarea drumurilor, cantine școlare, încurajarea agriculturii, dezvoltarea instituțiilor culturale și amplificarea lucrărilor de estetică urbanistică. Iată al doilea rezultat decurgând din spiritul și metodele legii administrative, întocmită și aplicată de primul ministru de astăzi al țării, d. Armand Călinescu.

Nu mai puțin trebuie să încrustăm o consecință binefăcătoare, de o valoare specială, mai ales în provinciile alipite. In aceste ținuturi progresul se înfățișa în forme anacronice și de un contrast penibil, moștenite din vitregia istorică. Mi-

șloacele de confort și resursele bugetare se concentraseră în câteva orașe, pe când imense teritorii și așezări cu cea mai autentică populație românească stagnau în sărăcie și la o formă rudimentară de viață administrativă. Primul om de stat român care s'a gândit la aceste contradicții și a căutat în chipul cel mai pozitiv să le înlăture a fost d. Armand Călinescu. Metoda a fost găsită în organizarea finanțelor locale pe ținuturi, ceea ce a adus o justă repartiție bugetară și înmulțirea posibilităților de creație în regiunile întârziate sub raportul dezvoltării gospodărești.

In cuvinte, așa s'ar putea schița doar palid bilanțul unui an de nouă rânduală.

Incident la frontiera româno-maghiară

O patrulă de grăniceri dela pichetul Ateașul Nou făcând controlul frontierei, a fost atacată pe furis în vilele Homog, lângă borna nr. 10. S'au tras asupra patrului mai multe focuri de armă.

Un soldat a fost împușcat pe la spate și a murit, un sergent a fost străpuns cu baioneta și e în stare foarte gravă, iar un soldat sanitar care însoțea patrula pentru inspecție sanitară, a dispărut.

La locul agresiunii s'au găsit mai multe tuburi de cartușe model 95 maghiar.

Sergentul Chiosa Nicolae înainte de a intra în comă, a făcut declarații care concordă cu alte elemente ale anchetei și din care rezultă că 4 soldați maghiari cari se găseau pe teritoriul românesc au încercat să între în vorbă cu soldații români. Patrula noastră trecând înainte, au eșit din promb încă 6 soldați unguri și cu toții au deschis focul asupra patrului românesc.

Declarațiile sergentului Chiosa Nicolae concordă cu urmele pașilor și cu urmele de luptă constatate, precum și cu încărcătoarele și tuburile de cartușe maghiare găsite la fața locului.

D. prof. Const. Bușilă Ofițer al Legiunii de Onoare franceze

O călduroasă manifestație franco-română la Paris

D. prof. Const. Bușilă a reprezentat un frumos și meritat succes peste hotare, reprezentând gândirea și tehnica românească în Franța.

Ultimul număr din „Buletinul Societății Inginerilor Civili din Franța” publică știrea de seamă a ședinței solemne ținută de această societate în ziua de 30 Iunie a.c. pentru distribuirea premiilor anuale membrilor săi, cu care prilej s'a petrecut și o călduroasă manifestație de amicitie franco-română, despre care abia acum aflăm.

Salutând prezența la ședință a d-lui prof. Constantin D. Bușilă, prodecanul Colegiului inginerilor din România, președinte al secțiunii române a Societății Inginerilor Civili din Franța, d-l Berr, președintele centralei acestei societăți, a amintit de comemorările savanților francezi Columb, Ampère, Davier, de către Societatea Politehnică din România, de strălucita organizare a cătoriei inginerilor francezi în 1936 în țara noastră, de

primirea călduroasă făcută conferențiarilor francezi la noi. Pentru toată această activitate, al cărei animator a fost d. prof. Bușilă „călduros ambasador al gândirii și tehnicei franceze”, d. Berr a comunicat adunării, că guvernul francez i-a conferit Crucea de Ofițer al Legiunii de Onoare.

„Noi vedem în această distincțiune, — a spus d-sa înmânând d-lui prof. Bușilă înaltul ordin, — un omagiu adus Națiunii care, în zilele mormite ale istoriei sale n'a pierdut niciodată nădejdea în viitor și care, în ceasul marilor datorii rămâne credincioasă idealului pentru care cele două țări ale noastre au suferit împreună și au învins”.

Exprimând marea simpatie și deosebitul interes cu care știința și tehnica franceză sunt primite în România, d. prof. Bușilă a răspuns amintind de primirea călduroasă făcută inginerilor români în Franța în 1937. A mulțumit apoi d-lui Berr pentru prietenosile cuvinte

ce-a pronunțat despre tradiționalele relațiuni franco-române, remarcând că activitatea desfășurată de d-sa nu e decât un reflex al sentimentelor ce toți românii le au pentru Franța în virtutea originii latine comune și drept urmare a acestei origini, a acelorași scopuri umanitare ce totdeauna au urmărit. In aceste sentimente, inginerii români vor continua activitatea lor pentru cea mai mare apropiere intelectuală cu Franța și pentru dezvoltarea legăturilor economice între cele două țări.

D. Const. D. Bușilă, în diferitele rânduri când ne-a reprezentat țara în străinătate s'a distins prin însușiri veritabile de gânditor și tehnician român, fapt care i-au adus elogiul meritate care s'au răsfrânt și asupra gândirii și tehnicei românești.

Decorația recentă care i s'a conferit d-sale, este dovada cea mai concludentă, a aprecierii înalte care i s'a făcut d-sale peste hotare, și prin acest fapt și țării.

„Oricine apără frontierele existente, apără cauza civilizației”

La Paris, Londra și Varșovia presa subliniază importanța discursului rostit de M. S. Regele Carol II la Constanța

LONDRA. — Intreaga presă britanică comentează pe larg discursul pronunțat de M. S. Regele Carol II la Constanța și scoate în evidență semnificația cuvintelor rostite de Suveranul României, „cuvinte care în situația actuală internațională, depășesc cadrul intern, luând aspectul unui avertisment adresat aceluia care ar dori să comită un act de agresiune împotriva României”...
VARȘOVIA. — Toate ziarele polone, chiar și cele de stânga, publică în primele pagini lungi telegrame despre modul cum s'a desfășurat sărbătoarea marinei române la Constanța și despre marele discurs al M. S. Regelui Carol II al României, sub următoarele titluri: „Ceiace este românesc, nu poate fi cedat”, „Discursul M. S. Regelui Carol la sărbătoarea marinei române”, România gata să-și apere frontierele sale” și „Intreaga națiune română gata să ia apărarea frontierelor României.”
PARIS. — Numeroase ziare franceze publică largi dări de seamă asupra discursului pronunțat de M. S. Regele Carol II. la Constanța, cu ocazia sărbătoarei marinei.

Strălucitele festivități navale dela Constanța

Ca în toți anii, ziua Marinei a fost prilejul unor grandioase serbări, cari s'au desfășurat la Constanța în prezența M. S. Regelui Carol II, a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai, a d-lui Prim Ministru, d-ilor Consilieri Regali și a întregului Guvern. Anul acesta, serbările au căpătat un sens mai bogat și o strălucire mai mult prin înscrierea Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia în cadrele Marinei Regale și prin solemnitatea punerii pietrei fundamentale a portului dela Tașaul. Din punct de vedere al apărării naționale, eforturile cari s'au făcut pentru înzestrarea marinei arată că acei cari au răspunderea treburilor în această țară sunt hotărâți de a o întări — de a o întări pe cât ne permit mijloacele — alături de marea ei soră, armata de uscat. Cuvântărilor rostite cu acest prilej, M. S. Regele a răspuns prin următorul discurs: DOMNULE MINISTRU, IUBIȚI CAMARAZI. Pentru nimeni nu este o taină

dragostea pe care o port Marinei noastre, -- dragoste, pe care anul acesta am ținut s'o afirm și mai mult prin înscrierea iubitelui Meu Fiu în rândurile Marinei Regale. Cum ați spus foarte bine, acest an, care a trecut, a fost un an mănos, pentru Marina noastră; a fost un an care însemnează un real progres, atât din punct de vedere material, cât și din punct de vedere moral. Intreaga concepție a noastră a început să se îndrepte înspre ideea că, marina nu este numai o jucărie, ci că marina în adevăr îndeplinește un rol primordial în organizațiunea noastră, atât din punct de vedere al apărării naționale, cât și din acela al prestigiului și expansiunii noastre comerciale. Pentru Mine este un fapt, care domină pe toate celelalte: venirea noului „Ves Scoală”. Am vorbit în anii trecuți de acel faimos spirit, care a creat marina noastră de astăzi. Prin venirea noului vas „Mircea”, nădăjduesc să văd o reînnoire a spiritului, o reînnoire a credinței marinărești și o posibilitate ca, marinarii noștri navigând mai mult pe ape, să-și poată afirma în fața lumii întregi capacitatea și virtuțile lor. Strâns legate, cele trei elemente ale apărării naționale, armata de uscat, marina și aeronautica, sunt conștiente că, în ziua cea mare a chemării, cu tot suflul vor fi la datorie. Exemplul celor din trecut, al aceluia pe cari am avut cinstea de a-i pomeni astăzi, ne stă chemând la acest suflet și la acest im-

bold a' tuturor apărătorilor țelur. Această apărare a granițelor trebuie să fie în suflul rui român, nu numai a aceluia poartă uniforma militară, o față de cîel, trebuie să formeze stîncă de neclintit a tuturor țelur românești, că ceea ce mînesc nu se poate da, că este românesc se va apăra, și mult decât aceasta, dacă cineva te iubitor de pace, el trebuie să ca granițele odată brădată, pot schimba fără o primă cataclisă mondial. Știu că aceasta este credința aceluia adevărați patrioți locuiesc în granițele noastre rești. Știu că aceasta este dușta marinarii noștri, și știu în clipa în care vom înunțați, să-și facă toată datoria cu gândul că, apărând granițele noastre, apărăm întreaga civilizație. Cu acest gând, plecându-se fața aceluia cari și-au jertfit pentru gloria și viitorul nostru, ridic paharul Mării aceluia cari mîne, dacă va voie, o vor apăra, iar dacă nu fi nevoie vor ști totdeauna să streze sus și fatică patrioțismului românesc. Să trăiască Marina Regală! (Guațuni și aplauze prelungite) Prilej de deosebită satisfacție pentru toți iubitorii Marinei, fost luminoasele discursuri pronunțate de d. general adj. Paul I. Ionescu, ministrul Aerului și al navei care a trasat bilanțul activității unui an strălucit de re-

L. A. R. E. S.

Linii Aeriene Române Exploatate cu Statul Orariu de Vară 1939

Table with 3 columns: L.M.V., Destinations (Arad, Craiova, T. Măgurele, București), M.J.S. Prices.

Table with 3 columns: L.M.V., Destinations (București, Arad, Budapesta, Viena, Berlin), M.J.S. Prices.

Table with 3 columns: L.M.V., Destinations (Cernăuți, Cluj, Arad), M.J.S. Prices.

TARIF ARAD Table with 3 columns: Destinations (Berlin, Bruxelles, București, Budapesta, etc.), Dus-Intors, Marja.

„Țara Regelui Carol II, la răscrucea situației europene”

Popularea revistă londoneză „Cavaleade” publică sub acest titlu un mare reportaj documentat asupra problemelor la ordinea zilei din România. LONDRA, 18 (Rador). — România ocupă prima pagină în presa de azi din Londra. Pe lângă articolele și telegramele obișnuite, au apărut două reportajii asupra României, care au făcut o profundă impresie asupra opiniei publice britanice. Revista „Cavaleade”, unul din cele mai populare organe de specialitate din Marea Britanie, publică pe două pagini un mare reportaj politic, bogat în material fotografic și solid documentat asupra problemelor la ordinea zilei în România. Titlul acestui reportaj este: „Pentru ce Marea Britanie a susținut România”, iar sub titlul este: „Țara Regelui Carol — iată cheia situației europene”.

LONDRA 18, (Telca-Press) Revista „Great Britain and the East” publică de asemenea un articol cu fotografia Regelui Carol II, în care ocupă de progresul general pe care îl întregitează mânia sub conducerea jăstății Sale, trecând în revistă toate problemele de interes intern și extern. Administrator de încredere în cercetarea structurii Nu de mult, un prețuit inspector general de penitenciare, d. N. Băleu, a întreprins la penitenciarul Arad o anchetă pe care a dus-o la îndeplinire și tot atât de multă iscusință și tot atât de multă stăruință. D-sa a anchetat de an felul cum a fost administrat penitenciarul tribunalului Arad Pascu Bozgan, transferat din Arad în închisoarea Dumbrăveni, unde a durat, la Arad, administrația d-lui Pascu Bozgan. Se pare că concluziile de anchetă ale d-lui inspector general Băleu, au fost de natură gravă, întrucât fostul administrator Pascu Bozgan se află în fază de instrucție penală la binetul II Arad. Actulul administrator al penitenciarului Arad, d. Nicolae Rădulescu, care cu concursul nelimitat și mos al d-lui Ștefan Tomulescu, cretar-contabil, a transformat în desăvârșire fața închisorii, din punctele de vedere — a posesiunea inspectorului anchetat drept mărturie despre felul în care a administrat în trecut penitenciarul, atât registrele cât și dovezile, a căror dovezi și declarații dică spre penal o parte din activitatea lui Pascu Bozgan.

REDUCERI

Reducerile ce se pot acorda de Societatea „L. A. R. E. S.” sunt următoarele: 10%: persoanelor cari întrebunțează bilete circulare. (C. T.) 15%: a) persoanelor cari întrebunțează Abonamente de Călătorie C. D. B. Asupra acestor abonamente se pot lua informațiuni la Agenția Centrală „L. A. R. E. S.”. București și la toate Agențiile și Birourile de voiaj ale Companiei „L. A. R. E. S.” din țară. b) Membrilor Aerocluburilor și Asociațiilor Aeronautice Române, legal conștuite și oficial recunoscute de F. A. R. R. (carte de legitimație).

20%: La biletul de întors, când pasagerul cumpără un bilet de dus-întors. 30%: a) Membrilor Corpurilor Consulare și Diplomatice, cari călătoresc către sau vin din țările unde sunt acreditați. b) Tuturor ofițerilor și subofițerilor în activitate. c) Ofițerilor și subofițerilor conștând în personalul navigant din rezerva Aeronauticii (pe baza cărții lor speciale de legitimație). d) Funcționarilor publici, dela toate Departamentele și Administrațiile de Stat. 50%: a) Funcționarilor din Ministerul Aerului și Marinei și toate Ad-

ministrațiile publice depinzând de acesta, și membrilor familiilor celor de mai sus, adică soția și copiii minori. b) Piloților, radiotelegrafistilor, mecanicilor și observatorilor conștând în personalul navigant activ al Aeronauticii. c) Invalizilor din război și posesorilor uneia din decorațiile următoare: „Mihai Viteazul”, „Virtutea Aeronautică” de război, „Virtutea Militară clasa I”, „Virtutea Maritimă” de război (în baza cărții lor de legitimație speciale sau ale carnetelor de călătorie pe C. F. R.) d) Copiilor între 3-7 ani. 90%: Copiilor până la 3 ani.

Continuare în n-rul viitor

Informațiuni și bilete la L.A.R.E.S. Aeroportul Arad. Telefon 24-85. Birouri II-46, 25-11.